

Den sociale ankestyrelses behandlingstid i sag om afbrydelse af samkvem

Udtalt, at det måtte anses for helt uacceptabelt, at den sociale ankestyrelse havde været mere end 14 måneder om at behandle en sag efter bistandslovens § 67, stk. 2, om afbrydelse af samkvem mellem en far og hans søn.

FOB nr. 86.133

Endvidere fundet det meget beklageligt, at ankestyrelsen ikke havde udfoldet større bestræbelser for at formå socialstyrelsen til at afgive udtalelser tidligere end sket.

Endeligt fundet det beklageligt, at ankestyrelsen ikke på eget initiativ havde orienteret klageren om sagens behandling.

(J. nr. 1986-1630-060).

I tilslutning til en skrivelse af 18. december 1986 klagede advokat C den 19. januar 1987 over den tid, der indtil da var medgået til den sociale ankestyrelses behandling af A's sag om afbrydelse af samkvem med sin søn. På det tidspunkt var det næsten et år siden, at ankestyrelsen havde meddelt A, at sagen ville blive optaget til behandling som værende af principiel betydning.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A havde forældremyndigheden over sin søn, B, at B i en årrække havde været anbragt i familiepleje, og at samkvemet mellem A og B havde været afbrudt. I marts 1985 traf det sociale udvalg i X kommune afgørelse efter bistandslovens § 67, stk. 2, om afbrydelse af samkvemet mellem A og B i endnu en 1-årig periode fra den 1. april 1985 til den 1. april 1986.

Denne afgørelse klagede C for A over til amtsankenævnet for Københavns amt. Amtsankenævnet besluttede på møde den 3. september 1985 at tiltræde socialudvalgets afgørelse.

I skrivelse af 4. oktober 1985 klagede A gennem amtsankenævnet til den sociale ankestyrelse over nævnets afgørelse. I skrivelsen anførte A, at han snarest ville fremkomme med en nærmere redegørelse for klagen.

I skrivelse af 12. december 1985 rykkede amtsankenævnet A for den omtalte redegørelse, som A derefter sendte til nævnet i skrivelse af 22. december 1985. Med skrivelse af 14. januar 1986 fremsendte nævnet klagen til den sociale ankestyrelse.

På baggrund af, at sager efter bistandslovens § 67 om afbrydelse af samkvem tidligere var blevet behandlet af socialstyrelsen, anmodede ankestyrelsen i skrivelse af 11. marts 1986 socialstyrelsen om »... styrelsens gode ytringer om sagen, herunder særlig oplysning om, hvilken praksis socialstyrelsen har fulgt på dette område ...«

Ankestyrelsen kontaktede forgæves socialstyrelsen telefonisk den 28. april og den 30. maj 1986 for at rykke for svar. Den 3. juni 1986 talte sagsbehandleren i ankestyrelsen med den opgivne sagsbehandler i socialstyrelsen, og den 13. juni 1986 modtog ankestyrelsen en udtalelse fra socialstyrelsen. Ifølge ankestyrelsens udtalelse i anledning af klagen til mig fandt styrelsen ikke udtalelsen fyldestgørende og henvendte sig derfor til socialministeriet, hvorfra styrelsen den 4. august 1986 modtog kopi af brevveksling i en enkelt sag. Den 2. oktober 1986 traf ankestyrelsen aftale med socialstyrelsen om at modtage supplerende oplysninger om styrelsens praksis. I januar 1987 rykkede ankestyrelsen for det supplerende materiale - dette modtog den sociale ankestyrelse med skrivelse af 19. februar 1987 fra socialstyrelsen.

I en udtalelse til mig i anledning af klagen anførte ankestyrelsen bl.a. følgende:

» ...

Det har gennem mange år været hovedreglen, at det sociale udvalg (tidligere børneværnet), når et barn var anbragt uden for hjemmet, skulle sørge for, at forbindelsen mellem barnet og dets forældre blev opretholdt. Samtidig var der dog en mulighed for, at udvalget under disse særlige omstændigheder kunne træffe beslutning om at begrænse eller ophæve forældrenes ret til samkvem med barnet. En sådan beslutning kunne af forældrene påklages til socialstyrelsen.

Ved lov nr. 301 af 6. juli 1984, der trådte i kraft den 1. januar 1985, indførtes imidlertid ved ændring af bistandslovens § 67 regler, som indebærer, at klage over et udvalgs beslutning om afbrydelse af forbindelsen mellem et barn og dets forældre i mere end 3 måneder skal ske til amtsankenævnet, hvis afgørelser kan indbringes for ankestyrelsen efter undtagelsesbestemmelsen i lovens § 15, stk. 3, 2. punktum.

Da ankestyrelsen således ikke har nogen erfaring med hensyn til sager af denne kategori, har man fundet det nødvendigt at anmode socialstyrelsen om oplysning om dettes hidtidige praksis, før sagen mødebehandles.

At denne procedure har forsinket sagen langt mere, end man havde forudset, kan kun beklages.

Ankestyrelsen har beklageligvis ej heller orienteret klageren om grunden til den lange behandlingstid, hvorved dog bemærkes, at hverken klageren eller hans advokat på noget tidspunkt har henvendt sig til ankestyrelsen for at forhøre til sagen.

...«

Som begrundelse for, at der var gået næsten 3 måneder, fra amtsankenævnet for Københavns amt modtog A's klage, til den blev videresendt til ankestyrelsen, henviste amtsankenævnet i en udtalelse til, at A ved indgivelsen af klagen havde anført, at han ville komme med en nærmere redegørelse.

I skrivelse af 3. marts 1987 henstillede jeg til ankestyrelsen, at sagens behandling blev fremskyndet mest muligt.

Den 24. marts 1987 tiltrådte den sociale ankestyrelse amtsankenævnets afgørelse om, at samkvemmet mellem A og B skulle være afbrudt fra den 1. april 1985 til den 1. april 1986.

I en følgeskrivelse til afgørelsen beklagede ankestyrelsen over for A, at afgørelsen først var truffet nu. Ankestyrelsen forklarede, at den »... betragtelige forsinkelse beror hovedsageligt på, at ankestyrelsen har måtte indhente oplysninger om hidtidig praksis til brug ved fortolkning af de nye regler, som er fastsat om samkvemsafbrydelse ...«

I en skrivelse til A udtalte jeg følgende om ankestyrelsens sagsbehandling:

»Fra (A) klagede i skrivelse af 4. oktober 1985, til ankestyrelsen traf afgørelse den 24. marts 1987, gik der næsten 1 1/2 år, og fra det tidspunkt, da ankestyrelsen modtog klagen og til, at ankestyrelsen traf afgørelse, gik der mere end 14 måneder. Sagen drejer sig om afbrydelse af samkvem for en periode, der udløb den 1. april 1986; den afgørelse, der blev klaget over, nåede dermed at få fuld virkning længe, inden ankestyrelsen traf afgørelse.

Sager af den her omhandlede karakter kræver en særlig hurtig behandling. Jeg kan bl.a. henvise til, at socialstyrelsen i vejledning nr. 4 af 21. november 1984 om forvaltningen af bistandslovens bestemmelser om døgnforanstaltninger og privat familiepleje for børn og unge i pkt. 47 bl.a. anfører følgende om det sociale udvalgs sagsbehandling i sager om afbrydelse af samværet mellem forældremyndighedens indehaver og barnet:

» ...

Da disse sager kan være overordentlig følelsesmæssigt belastende for såvel forældre som børn, må de behandles hurtigst muligt, og der må gives en udførlig skriftlig begrundelse for kontaktafbrydelsen. Eventuelle høringer fra andre myndigheder må behandles hurtigst muligt, og svar må afgives inden 14 dage.

...«

Jeg kan endvidere henvise til, at socialministeriet i en tidligere sag over for ombudsmanden har tilkendegivet, at sagsbehandlingen i sager om begrænsning af et barns samkvem med forældrene af retssikkerhedsmæssige grunde skal fremskyndes mest muligt. (Sagen er omtalt i ombudsmandens beretning for 1983, s. 229-31.)

Jeg må finde det helt uacceptabelt, at der medgik så lang tid til sagens behandling i ankestyrelsen, som det var tilfældet. Om de enkelte faser i den lange behandlingstid bemærker jeg nærmere følgende:

Ankestyrelsen har over for (A) anført, at den lange sagsbehandlingstid hovedsagelig skyldes, at styrelsen har måtte indhente oplysninger om hidtidig praksis i socialstyrelsen.

Den første gang ankestyrelsen lod behandlingen af sagen bero på en udtalelse fra socialstyrelsen, rykkede ankestyrelsen først efter ca. 3 mæ-

der socialstyrelsen for et svar - nemlig ved telefonsamtale den 3. juni 1986. Den anden gang sagen beroede på en udtalelse fra socialstyrelsen, lod ankestyrelsen gå mere end 3 måneder, før styrelsen telefonisk rykkede socialstyrelsen for svar.

Jeg finder det meget beklageligt, at ankestyrelsen ikke udfoldede større bestræbelser for at opnå en hurtig behandling af sagen ved at sørge for, at de udbedte udtalelser kom til at foreligge på et tidligere tidspunkt. Ankestyrelsen burde allerede, da styrelsen i skrivelse af 11. marts 1986 anmodede socialstyrelsen om en udtalelse, have bedt om et hurtigt svar.

...

Jeg finder det endvidere beklageligt, at ankestyrelsen ikke på eget initiativ løbende har orienteret (A) om sagens behandling, særlig da ankestyrelsen - efter i skrivelse af 30. januar 1986 at have oplyst (A), at sagsbehandlingstiden var ca. 1 år - ved telefonsamtale den 17. februar 1986 meddelte ham, at sagens behandling ville blive fremskyndet. Jeg henviser herved til statsministeriets cirkulærskrivelse af 12. oktober 1973, der er indskærpet ved statsministeriets cirkulærskrivelse af 11. september 1978, hvori det henstilles, at der, når en sags behandling trækker ud, gives vedkommende klager eller ansøger oplysning om, hvorpå sagens behandling beror, og så vidt muligt om, hvornår endeligt svar vil foreligge. Jeg bemærker, at det i henseende til myndighedens forpligtelse til at underrette klageren, når behandlingen af sagen trækker ud, ikke er af betydning, om denne eller dennes advokat har hørt til sagen.

Jeg har gjort den sociale ankestyrelse bekendt med min opfattelse af sagen. Jeg har meddelt ankestyrelsen, at jeg går ud fra, at sagen giver styrelsen anledning til at overveje, om der er behov for at fastlægge en særlig procedure for hurtig behandling af sager efter bistandslovens § 67, stk. 2, om afbrydelse af samvær mellem forældre og børn, og jeg har bedt styrelsen om at underrette mig om resultatet af styrelsens overvejelser.

...«